

Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіка та міжнародних відносин
Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор
Міжнародного гуманітарного
університету
проф. Громовенко К.В.
« 31 » вересня 2021р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності «Міжнародне право»

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

293 «Міжнародне право»

(код та найменування спеціальності)

«Міжнародне право»

(найменування освітньої програми)

Освітня програма

Викладачі	к.ю.н., доцент Качурінер В.Л.
Профайл викладача	https://publons.com/researcher/2934691/victoria-kachuriner/ https://orcid.org/0000-0003-2553-5071
Контактний тел.	097-533-66-40
Е-mail:	kachuriner22@ukr.net
Сторінка курсу у Google Classroom	https://classroom.google.com/c/MjY5NTM3MjYxNjg4
Консультації	Очні – п'ятниця з 10.00 до 12.00 Онлайн-консультації – відео, zoom – за замовленням студентів.

Силабус розглянуто та прийнято на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства доц. Андрійченко С.С.

Перевірено: Гарант освітньої програми доц. Андрійченко С.С.

Перевірено: Начальник навчального відділу доц. Райчева Л.І.

Погоджено: Проректор з науково-педагогічної роботи проф. Гончарук А.Г.

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності «Міжнародне право» дає можливість студенту-міжнароднику зорієнтуватися про майбутнє навчання та обрану ним професію і отримати необхідні знання про професійну діяльність юристів-міжнародників; надання студентам ґрунтовних теоретико-концептуальних знань та їхнє ознайомлення, насамперед, із системою міжнародного права, його співвідношенням з іншими галузями права, історичним розвитком міжнародного права та його основних інститутів і підгалузей, сутністю та значенням міжнародного права для міжнародного співтовариства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність правовідносин у сфері функціонування міжнародно-правових інститутів.

При засвоєнні питань, що входять у зазначену дисципліну студенти відчують певні труднощі через відсутність у них навчального і тим більше практичного досвіду.

Вказана дисципліна в подальшому допоможе студентам повністю засвоїти і зрозуміти такі дисципліни, як міжнародне публічне право, дипломатичне та консульське право, міжнародне гуманітарне право та ін.

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення Вступу до спеціальності «Міжнародне право» є сприяння у становленні сучасного кваліфікованого фахівця юриста-міжнародника; при вивченні курсу студенти повинні одержати реальне уявлення про професію юриста-міжнародника і про реалізацію ним професійної діяльності.

На основі вивчення основних положень навчальної дисципліни досягти кращого розуміння студентами сучасних тенденцій розвитку міжнародного права, окремих правових явищ та процесів, і, таким чином, забезпечувати підвищення рівня політичної та правової культури майбутніх юристів; розвивати вміння творчо застосовувати теоретичні знання у практичній роботі; формувати переконання та ціннісні орієнтації студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення правоохоронної діяльності; розвивати в майбутніх правознавців високі професійні й особистісні якості.

Формування у студентів техніки критичного мислення, правової ерудиції, здатності орієнтуватися в сучасній політико-правовій реальності є головними *цлями* навчальної дисципліни.

3. Формат курсу

В межах курсу проводяться читання лекцій з загальної характеристики спеціальності «Міжнародне право», кваліфікаційної характеристики, досліджуються правові основи професійної діяльності юриста-міжнародника, аналізується професійна діяльність юриста-міжнародника в системі органів державної влади та управління, вивчаються поняття і принципи правового статусу людини і громадянина, поняття міжнародного права як особливий правової системи юридичних норм, що регулюють міждержавні відносини.

На практичних заняттях студенти демонструють рівень знань з визначеної теми, ведуться диспути та діалоги, а також готують індивідуальні завдання за окремими питаннями, що цікавлять їх найбільше, виступаючи з відповідними доповідями, а також приймають участь в обговоренні усіх тем курсу.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У процесі реалізації програми дисципліни Вступ до спеціальності «Міжнародне право» формується наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності.

ЗК 5. Здатність пропонувати та обґрунтовувати власну позицію.

ЗК 9. Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних досягнень у сфері права.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Знання історичних аспектів розвитку держави та права, правових систем сучасності, міжнародного публічного та міжнародного приватного права.

ФК 2. Розуміння системи права та законодавства, юридичної практики, загальнотеоретичних понять і категорій, належне володіння термінологічним апаратом у відповідній галузі.

ФК 8. Орієнтування в законодавстві України, міжнародному праві, праві Європейського Союзу, праві держав різних правових сімей.

ФК 9. Здатність застосовувати знання та вміння на практиці при розв'язанні задач та проблем у певній сфері права: міжнародного права, права Європейського Союзу, у випадках колізії різних національних правопорядків, надавати обґрунтований юридичний висновок з певного питання.

ФК 12. Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у сфері міжнародного публічного та міжнародного приватного права, порівняльного правознавства, національного права, права ЄС та здатність до подальшого навчання.

Навчальна дисципліна Правові системи сучасності забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 13. Аналізувати джерела міжнародного публічного права, джерела права у правових системах сучасного світу, джерела міжнародного приватного права.

РН 22. Брати участь у професійних дискусіях у сфері національного права, міжнародного права, порівняльного правознавства.

5. Обсяг курсу

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
6	180	36/10	24/8	120/162

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Курс, (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2021 - 2022	2	1	В

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle, Google Classroom, Zoom, Viber. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

8. Політики курсу

У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інтерактивні методи навчання, відбувається активне долучення студентів до обговорення кожного з питань курсу, що сприяє оволодінню ними понятійно-категорійного апарату кориспруденції. Особлива увага на заняттях приділяється вивченню виникнення, розвитку та функціонування правових систем сучасності.

На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповідей, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

Підсумковою формою контролю знань є залік, який має на меті перевірити теоретичні знання та вміння застосовувати їх, вирішуючи конкретні завдання, а також уміння студентів самостійно працювати з науковою та навчальною літературою. До заліку допускаються ті студенти, які відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на практичних заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовні модулі.

9. Схема курсу

№ №	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Кількість годин	
						денне	заочне
Модуль 1. Міжнародне право як сфера діяльності							
1	Тема 1. «Вступ до спеціальності МП» як навчальна дисципліна 1. Загальна характеристика спеціальності «Міжнародне право». 2. Предмет вивчення дисципліни, її місце серед	Лекція	Конспект лекції	1-2, 4, 12-13, 18	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	2 акад. год.
		Семінарське заняття	Законспектувати питання,		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану	2 акад. год.	-

	<p>інших дисциплін, структура і логіка викладання.</p> <p>3. Зміст підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародне право».</p> <p>4. Суть і зміст понять «юрист», «юрист-міжнародник», «міжнародна діяльність».</p> <p>5. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.</p> <p>6. Основні етапи становлення та розвитку професії юриста.</p> <p>7. Фахівці у сфері національного та міжнародного права: спільне та відмінне.</p> <p>8. Право як об'єкт праці юриста.</p> <p>9. Поняття і види об'єднання юристів.</p> <p>10. Структура міжнародних правовідносин.</p> <p>11. Види міжнародних правовідносин і засади їх правомірності. Об'єкт міжнародних правовідносин.</p> <p>12. Поняття й особливості об'єкта міжнародних правовідносин.</p> <p>13. Міжнародні правовідносини в механізмі міжнародно-правового регулювання.</p> <p>14. Матеріальна основа міжнародних правовідносин.</p> <p>15. Юридична основа міжнародних правовідносин.</p>	доповіді студентів.		<p>літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	
2	<p>Тема 2. Професійна діяльність юриста-міжнародника</p> <p>1. Правові основи професійної діяльності юриста-міжнародника.</p> <p>2. Професійна діяльність юриста-міжнародника в системі органів державної влади та управління.</p> <p>3. Особливості роботи юриста-міжнародника в законодавчому органі та вищих органах державного управління загального характеру.</p> <p>4. Дипломатична та консульська служба в системі Міністерства закордонних справ України.</p> <p>5. Робота юриста-міжнародника в рамках</p>	Лекції	<p>Конспект лекції</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	<p>1-2, 4-13, 16, 18</p> <p>Опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p> <p>-</p>

<p>міжнародних організації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Діяльність юриста-міжнародника в недержавних установах. 7. Зміст і структура професійної культури юриста-міжнародника. 8. Мовна культура юриста-міжнародника. 9. Логічна культура мовного спілкування. 10. Психологічна культура мовного спілкування. 11. Професійний етикет юриста-міжнародника. 12. Організація спілкування у професійній діяльності юриста-міжнародника. 13. Мовний етикет і його структура. Особливості мовного етикету. 				
<p>3</p> <p>Тема 3. Професійні сфери діяльності юриста</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і принципи правового статусу людини і громадянина. 2. Людина як найвища соціальна цінність. 3. Громадянство України. 4. Гарантії здійснення прав і свобод. 5. Основні обов'язки громадян. 6. Адміністративне право та державне управління. 7. Основні поняття і система кримінального права України. 8. Система та джерела сімейного права. 9. Поняття та види суб'єктів господарського права. 10. Поняття, предмет та метод трудового права України. Правосуддя в Україні. 11. Судова влада в Україні. 	<p>Лекція</p> <p>Семінарське заняття</p>	<p>Конспект лекцій</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	<p>1-2, 4-13, 16, 18</p> <p>Опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>4 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p> <p>1 акад. год.</p>
<p>4</p> <p>Тема 4. Поняття міжнародного права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародного права як особливої 	<p>Лекція</p>	<p>Конспект лекції</p>	<p>4, 12</p> <p>Опрацювати рекомендовану літературу</p>	<p>4 акад. год.</p> <p>-</p>

<p>6</p> <p>Тема 6. Співвідношення міжнародного й внутрішньодержавного права</p> <p>1. Характеристика основних теорій співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p> <p>2. Зміст теорії примату міжнародного над національним правом.</p> <p>3. Зміст, переваги та недоліки теорії координації.</p> <p>4. Дуалістична теорія співвідношення національного права з міжнародним.</p> <p>5. Характеристика наукової думки щодо здійснення норм міжнародного права на внутрішньодержавному рівні.</p> <p>6. Міжнародний контроль та правозастосовне</p>	<p>Лекція</p> <p>Конспект лекції</p>	<p>4, 12, 14</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>-</p>
<p>5</p> <p>Тема 5. Історія розвитку міжнародного права</p> <p>1. Сучасні теорії виникнення міжнародного права.</p> <p>2. Історичні типи міжнародного права.</p> <p>3. Сучасна юридична наука про періодизацію історії міжнародного права.</p>	<p>Семінарське заняття</p> <p>Законспектувати питання, тестові завдання, доповіді студентів.</p>	<p>4, 12</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до тестової роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>-</p>
<p>4</p>	<p>Лекція</p> <p>Конспект лекції</p>	<p>4, 12</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>-</p>

сприяння як важливі умови забезпечення реалізації норм міжнародного права.
 7. Міжнародно-правовий механізм реалізації норм міжнародного права.
 8. Нормативно-правовий та інституційний компоненти забезпечення реалізації норм міжнародного права.

Модуль 2. Загальні аспекти міжнародного права

7	Тема 7. Система і структура сучасного міжнародного права 1. Поняття системи міжнародного права. 2. Головні компоненти структури міжнародного права. 3. Співвідношення структури і системи міжнародного права. 4. Різновиди галузей міжнародного права. 5. Поняття і структура інституту міжнародного права. Класифікація інститутів сучасного міжнародного права. 6. Взаємодія національного і міжнародно-правового механізмів правового регулювання на стадії реалізації прав і обов'язків. 7. Роль внутрішньодержавного права у функціонуванні міжнародного права.	Лекція	Конспект лекції	4, 12, 14	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	-
		Семінарське заняття	Законспектувати питання, доповіді студентів.		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до самостійної роботи.	2 акад. год.	-
8	Тема 8. Правове становище фізичних і юридичних осіб у міжнародному праві 1. Поняття міжнародної правосуб'єктності. 2. Структура інституту міжнародної правосуб'єктності. 3. Види міжнародної правосуб'єктності і класифікація суб'єктів міжнародного права. 4. Особливості міжнародної правосуб'єктності держави. 5. Статус особи і міжнародна правосуб'єктність.	Лекція	Конспект лекції	4, 12, 15, 17	Опрацювати рекомендовану літературу.	2 акад. год.	1 акад. год.
		Семінарське заняття	Тестові завдання, доповіді студентів.		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до самостійної роботи. Підготуватися до тестової	1 акад. год.	1 акад. год.

<p>6. Вплив міжнародного права на процес регулювання громадянства.</p> <p>7. Засоби набування громадянства.</p> <p>8. Правовий статус іноземців в Україні.</p> <p>9. Порядок захисту прав та інтересів іноземних юридичних осіб.</p>			<p>роботи.</p>		
<p>9</p> <p>Тема 9. Міжнародний правотворчий процес</p> <p>1. Сутність міжнародного правотворчого процесу.</p> <p>2. Міжнародна договірна ініціатива і форми її здійснення. Суб'єкти права договірної ініціативи.</p> <p>3. Принципи міжнародного правотворчого процесу.</p> <p>4. Засоби створення норм міжнародного права.</p> <p>5. Особливості створення міжнародно-правових звичаїв.</p> <p>6. Правотворчий процес у межах міжнародних організацій.</p> <p>7. Міжнародний правотворчий процес і питання надання нормам міжнародного права юридично обов'язкової сили у внутрішньодержавній сфері.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Конспект лекції</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	<p>4, 12</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>1 акад. год.</p> <p>1 акад. год.</p>	<p>1 акад. год.</p>
<p>10</p> <p>Тема 10. Міжнародний правопорядок</p> <p>1. Поняття та характерні особливості міжнародного правопорядку.</p> <p>2. Норми міжнародного права і міжнародний правопорядок.</p> <p>3. Учасники міжнародного правопорядку.</p> <p>4. Міжнародні правовідносини і міжнародний правопорядок.</p> <p>5. Матеріальний і юридичний зміст міжнародного правопорядку.</p> <p>6. Структура міжнародного правопорядку.</p> <p>7. Особливості статусу учасників міжнародного правопорядку.</p> <p>8. Функції міжнародного правопорядку.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Конспект лекції</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	<p>4, 12</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття.</p> <p>Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>1 акад. год.</p> <p>1 акад. год.</p>	<p>1 акад. год.</p>

<p>9. Принципи міжнародного правопорядку. 10. Національний механізм реалізації норм міжнародного права.</p>					
<p>Тема 11. Загальна характеристика права ЄС 1. Правова природа ЄС та його правової системи. 2. Суб'єкти права ЄС. 3. Право ЄС і міжнародне право. 4. Первинне законодавство ЄС. 5. Вторинне законодавство ЄС. 6. Держела права ЄС. 7. Принципи права ЄС. 8. Доктрина верховенства права ЄС над національним правом держав-членів. 9. Поняття громадянства ЄС. 10. Хартія ЄС про основні права: значення та зміст.</p>	<p>Лекція</p> <p>Конспект лекції</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів</p>	4, 12	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	4 акад. год.	1 акад. год.
<p>Тема 12. Україна у системі міжнародних відносин 1. Становлення державності на території України і розвиток міжнародних відносин. 2. Міжнародна договірна діяльність України. 3. Участь України в міжнародному інституційному механізмі. 4. Сучасні універсальна й регіональні системи безпеки і участь України в їхньому становленні та розвитку.</p>	<p>Лекція</p> <p>Конспект лекції</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	4, 12, 14	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до самостійної роботи.</p>	4 акад. год.	1 акад. год.
<p>Тема 13. Професійна діяльність юриста у національному праві 1. Судова система в Україні та її структура. 2. Основи професійного статусу судді. 3. Професійна підготовленість суддів і практика судової діяльності. 4. Загальна характеристика основних напрямків діяльності адвокатури. Роль і значення адвокатури в</p>	<p>Лекція</p> <p>Конспект лекції</p> <p>Семінарське заняття</p> <p>Законспектувати питання, доповіді студентів.</p>	1-13, 16, 18	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське заняття. Виконати завдання до</p>	4 акад. год.	1 акад. год.
				2 акад. год.	1 акад. год.

<p>Україні. Правовий статус адвоката і зміст його професійної діяльності.</p> <p>5. Поняття, завдання і зміст нотаріальної діяльності.</p> <p>6. Нотаріальні дії консульських установ.</p> <p>Характеристика правових документів нотаріального змісту, що вчиняються консульськими службовцями.</p>				самостійної роботи.	
---	--	--	--	---------------------	--

10. Система оцінювання та вимоги

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Вступ до спеціальності «Міжнародне право» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті». Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 балльною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: залік.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має концепт лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«Добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має концепт лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань;

«задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність концепту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань.

«незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний концепт лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (балли) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за усіма видами роботи, зазначені у таблиці нижче.

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті» (затверджене ректором наказом № 112 від 01.11.2018 року).

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Денна форма навчання

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
1. Обов'язкові			
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час семінарських (практичних) занять	30
Виконання модульних завдань			
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань	10 за 1-й модуль 10 за 2-й модуль 10+10 = 20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка концептів навчальних текстів тощо	10
Разом балів за обов'язкові види РС			
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР	20
Разом балів за вибіркові види РС			
Всього балів за РС			40
Заочна форма навчання			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
За виконання модульних (контрольних) завдань			
І. Обов'язкові			
1.1. Підготовка до модульного контролю знань	Відповідно до розкладу	Перевірка правильності виконання модульних завдань	1 x 60 = 60
Разом балів за обов'язкові види СРС			
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань (за бажанням студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	20
Разом балів за вибіркові види СРС			40
Всього балів за РС			100

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі *захіку* за встановленим переліком питань. Питання, що включаються до обговорення на захіку є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу при побудові відповіді та уміння синтезувати отриманні знання.

Питання формуються в межах змісту програми дисципліни. Програми питання доводяться до студентів на початку навчального семестру. Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів іспиту за 100-бальною системою.

11. Рекомендована література

Основна

1. Вагабанов К.В., Трофименко М.В. Дипломатична та консульська служба. Донецьк: Видавництво «Нолідж», 2013. 432 с.
2. Бердан І. М., Москаленко А. В. Юридика професія: практика, правда : майстер-клас молодим юристам. Київ : Кондор, 2019. 112 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Мельниченко Р. Г. Міжнародне право : навч. посіб. Харків : Право, 2020. 108 с.
5. Міжнародне публічне право : у 2 т. : підручник / за ред. В. В. Мицика ; авт. кол.: В. В. Мицик, М. В. Буруменський, О. В. Буткевич та ін. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2020.
6. Про дипломатичну службу: Закон України від 07.06.2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 26. Ст. 219.
7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 із змінами і доповненнями. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 257.

8. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2016 р. № 281. *Офіційний вісник України*. 2016. № 30. Ст. 55.
  9. Про консульський статут України: Указ Президента України від 02.04.1994 р. № 127/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>.
  10. Репецький В.М. Дипломатичне і консульське право. Підручник. К.: Знання, 2006. 372с.
  11. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і. К.: Знання, 2008. 295 с.
  12. Сиройд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2020. 648 с.
  13. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Підручн. К.: Атіка, 2013. 296 с.
  14. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство : моногр. Одеса : Гельветика, 2019. 522 с.
  15. Сучасні механізми захисту прав людини : кол. моногр. / М. С. Кельман, А. С. Токарська, Л. В. Ярмог та ін. Львів : Галицька вид. спілка, 2020. 219 с.
  16. Федчишин С.А. Дипломатичне представництво України за кордоном : монографія : Сучасні проблеми організації та правового забезпечення / за заг. ред. Н.П. Матюхіної. Харків : ФІНН, 2011. 264 с.
  17. Хартія прав людини : зб. законодавчих актів. Київ : Алгорит, 2020. 44 с.
  18. Юридична деонтологія : від навчання до практики : навч. посібник / Л. В. Радовецька, С. П. Ляськова та ін. Київ : Кондор, 2019. 296 с.
- Додаткова**
1. Буроменський М., Сенаторова О., Тарасов О. Харківська школа міжнародного права. *Міжнародне право*. 2012. № 1. С. 123-139.
  2. Денисов В.Н. Наука міжнародного права в Україні. XIX- перша половина XX століття. К.: «Юрид.книга», 2014.
  3. Задорожній О. Історія кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка за останнє десятиліття (2002-2012 рр.). *Міжнародне право*. 2012. № 1. С. 93-110.
  4. Земан І.В. Наука міжнародного права у Львівському університеті. Львів, 2015.
  5. Короткий Т., Папковський М. Традиції одеської школи міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2018. № 1. С. 35-57.
  6. Кресін О., Савчук К. Наука міжнародного права в інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. *Міжнародне право*. 2012. № 1. С. 111-117.
  7. Кулінич М.А. Підготовка дипломатів XXI століття: українська модель і світова практика. *Наук. вісник Дипломатичної академії України*. 2004. Вип. 10. Ч.1.
  8. Міравйов В., Смирнова К. Європейське право: правова категорія, доктрина, наука. *Європейське право*. 2012. № 1. С. 11-22.
  9. Папковський М., Короткий Т. Одеська школа міжнародного права (сучасність). *Міжнародне право*. 2012. № 1. С. 140-160.
  10. Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції. К.: Смолоскит, 2002.
  11. Право Європейського Союзу: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2011.
  12. Репецький В., Земан І. Львівська школа міжнародного права: історія і сучасність. *Український часопис міжнародного права*. 2018. № 2. С. 12-22.
  13. Сагайдак О.П., Дипломатичне представництво: організації і форми роботи. Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 295 с.
  14. Тарасов О. Нариси історії харківської школи міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2018. № 1. С. 17-34.
  15. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: Невигадані історії кар'єрного дипломата. К.: Саміт – Книга, 2017. 576с.
  16. Яковюк І.В. Громадянство ЄС: поняття і співвідношення з національним громадянством. *Проблеми законності*. 2010. Вип. 107. С. 13-23.

Інформаційні ресурси

https://minjust.gov.ua/azid_es_4	Загальнодержавна інформаційна мережа з питань європейського права
http://www.ulf.com.ua/	Українська правнича фундація
http://www.ecle.gov.ua/	Центр європейського і порівняльного права
http://www.ulde.kiev.ua/news.php	Центр розвитку українського законодавства
http://www.iads.sas.ac.uk/libraru/libraru.htm	Бібліотека Інституту Полібленіх Правничих Студій. Велика Британія
http://www.law.yale.edu/libraru/	Юридична бібліотека Школи права Йельського університету
http://www.ddb.de/	Німецькі бібліотеки
http://www.bnf.fr/	Національна бібліотека Франції
http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib	Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"
http://www.libragu.univ.kiev.ua	Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
http://portal.gada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Урядовий портал України
http://partnerstvo.com.ua/	Закони України
http://www.царгаво.net/	Законодавство України
http://pravoznaves.com.ua	Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури
http://www.ugist.in.ua/	Український юридичний форум
http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/knigi/	Книги та підручники з права України
http://www.lbviv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
http://mfa.gov.ua/ua	Міністерство закордонних справ
https://minjust.gov.ua/ua	Міністерство юстиції
http://www.un.org/	Організація Об'єднаних Націй
http://eeas.europa.eu/	Європейський Союз
http://echr.coe.int/	Європейський суд з прав людини
http://www.osce.org/	Організація з безпеки та співробітництва в Європі
http://www.coe.int/web/portal/home	Рада Європи
http://www.ohchr.org/	Управління Верховного комісара ООН з прав людини

Розробник:

к.ю.н., доцент кафедри МППП

В.Л. Качурінер